

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Berndt; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

101. szám.

Brassó, Csütörtök, szeptember 8-án.

III. évfolyam 1887.

A királylátogatás és a „Gazeta“.

A legelső magyar ember, a legalkotmányosabb érzelmi, legmagyarabb király néhány nap múlva átlépi a Királyhágót s bércezes hazarészünk vendége lesz.

Erdély lakossága ünnepet ül s ez ünnep középpontja Déva, meg Kolozsvár lesz. Erdély lakossága — tekintet nélkül a nemzeti ségekre — hódolatát siet kifejezni imádott királya előtt.

Az örömben nem vegyült ürm, míg a brassói román lap nem zavarta meg a tő tiszta titkret. Az összes hazai sajtó örömmel üdvözölte azt a napot, melyen a magyar király hosszú idő után ismét egyszer Erdély földjére lép, arra a földre, mely békében gyártelepe, háboruban védőbástyája a hazának; csak a brassói román lapnak nem tetszik a dolog s kifejezést is adott annak, kijelentvén, hogy ő nem megy sem Dévára, sem Kolozsvárra.

Ami jó, ne menjen el, maradjon távol. Önmaga süti magára azt a bélyeget, hogy nem méltó arra, miszerint a Felség trónja elé járulhasson.

A király személye szent és sérthetetlen. A király személye előtt elnémul párt, vallás, nemzetiség — csak magyar állampolgár létezhet. Lönhardt Ferencz erdélyi róm. kath. püspök után Román Miron gör. keleti érsek fog a trón elé járulni, papságával egyházkerületük hódolatát a trón számolya elé tenni. Egymást fogja ott felváltani magyar, szász s román, vagyis inkább együtt, közösen fog megjelenni a Felség előtt — jelétül annak, hogy a trón iránti rendíthetetlen hűségben egyik vagyunk mindannyian, készen vérünket is feláldozni, ha a trón s haza érdekei kívánják.

A brassói román lap külön válik. Nem esodálkozunk rajta s hogy őszinték legyünk, nem vártunk tőle mást. O ugyan azt hozza ki, hogy a kormány elfordította a király kegyét a román néptől, bevádolta őket még a koronánál is s hogy szavainak nagyobb súlya legyen, csinált egy nagyobb botrányt a Lukács pap elfogatásával. Ezért nem mehet ő a király elé.

Ez az ő érvelése. Csakhogy persze olyan hamis, a milyen a lelke. Ha a brassói román lap őszinte s előre kijelenti, hogy ő nem megy a király elé hódoló nyilatkozatot tenni, elvár-

tuk volna tőle azt a következetességet is, hogy mondja meg igazán, nyíltan: miért nem megy. De persze ettől fél, mert nem szeretne a kolozsvári sajtóbírótság elé kerülni. Hát megmondjuk mi helyette. A „Gazeta“, hasonlóan többi tulzó román lap társaihoz, fennállása óta küzd a magyar állam, magyar nemzet, magyar kormány s magyar társadalom ellen. Konspirál államellenes elemekkel s mialatt naponként ezer meg ezer kárhóztató szava van a magyar kormányra, nem volt egyetlen rosszaló szava sem az irredentisták ellen; nem talált kárhóztatót abban, hogy Sococu bukaresti könyvkereskedő oly térképeket hozott forgalomba, — s azokból vagy negyvenezer küldetett be ide Magyarországra — melyeken Románia egész a Tiszáig terjed; nem látja be, hogy a magyar alkotmány elleni támadás az, ha Erdély unióját el nem ismeri.

A „Gazeta“ ünnepli Hórát s Kloskát, azt a két lázítót, ki a népet fellázította a nemeség ellen, s lelkesedett akkor, a midőn néhány évvel ezelőtt Gradisteanu romániai képviselő azt a hirhelt „három gyöngy“-ös felköszöntőt mondotta, a melynek legékebb gyöngye Erdély volt. — A „Gazeta“ fennállása óta nemcsak konspirál államellenes elemekkel, hanem egyenesen kimondjuk: maga is nyíltan és határozottan államellenes.

A „Gazeta“ jól tudja, hogy a Felség elé járulni nem lehet küldöttségileg, a nélkül, hogy az üdvözlő beszéd előre be ne mutattassék. Tudja azt is, hogy a magyar miniszterelnök ismeri a Felség válaszát. Ettől fél ő. Először még sem oly vastag az arczbőre, hogy ötven éves államellenes törekvés után végre mint hű magyar állampolgár járuljon a király színe elé, s másodszor fél attól, hogy a király válaszában sorai között lehet oly valami is, a mi neki nem lehetne esetleg inyére. Ez az igazi oka annak, hogy a „Gazeta“ nem megy sem Dévára, sem Kolozsvárra. Ettől fél t. lap társunk s valljuk meg, nem egészen alaptalanul.

Azonban bármint álljon is a dolog, egy bizonyos: t. i. hogy a „Gazeta“ a puskaport nem találta fel, különben nem tenné magát még feltűnőbbé s elhallgatná az ilyesmit, nem pedig hogy henczegjen vele.

Legyen meggyőződve, hogy annyi fényes társaságból ő hiányzani nem fog, sőt ellenke-

zőleg távolmaradása határozottan nyereségnek mondható. Minket vajmi keveset érdekel az: megy-e ő Dévára, vagy nem megy? Nem is törődünk volna vele, ha elmarad. De ha ő jónak látta fessegetni a dolgot, megmondjuk hát mi is neki a kendőzetlen igazságot. Ha nem úgy van, szolgáltatson bizonyítékokat, de nem frázisokat, az ellenkezőről.

Mi örvendünk a királylátogatásnak, nagy fontosságot tulajdonítunk neki s szívből fogjuk akkor is, ma is és mindenkor kiáltani: Éljen a király!

Az osztrák-magyar vámkonferencia Bécsben összeült, hogy az Ausztria-Magyarország képviselőinek a küszöbön álló olasz szerződési tárgyalásokhoz szükséges utasításokat megállapítsa. Magyar részről a konferencia tanácskozásihoz Mihálovics János kereskedelmi miniszteri osztálytanácsos és Andreánszky István br. pénzügyminiszteri osztálytanácsos tegnapelőtt este Bécsbe utaztak.

Bulgária. A hatalmak közötti tárgyalások a bolgár ügyben igen lassu folyamatot vesznek s kétségtelen, hogy Ernrot küldetése iránt nem egyhamar fog végleges eldöntés létesülni. Ferdinánd fejedelem most az időt arra használja, hogy kormánya segítségével mindinkább megszilárdítsa uralmát s tekintélyt biztosítson magának a nép minden rétegében. Erre azért is nagy szüksége van, mert a közvetlen veszély, mely e pillanatban Bulgáriát fenyegeti, nem a hatalmak, hanem a bolgár emigránsok részéről várható. Kétségtelen ugyanis, hogy a menekültek legközelebb új kísérletet fognak tenni arra, hogy Bulgáriában a rendet megzavarják.

Brassó megye hódoló nyilatkozata.

Azon alkalomból, hogy király ő Felsége f. év szeptember 22—24-ike között Kolozsvárt időzik s legmagasabb elhatározása folytán kész elfogadni az erdélyi részek törvényhatóságainak hódoló tisztelgését, — Brassó megye törvényhatósági bizottsága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, hogy egyrészt kifejezést adjon a fölötti örömeinek, hogy király ő Felsége bércezes hazarészünk vendége, másrészt csatlakozzék a többi vármegyéhez és küldöttségileg fejezze ki e nemes vármegye közönségének hódolatát s üdvözlését.

Impozáns gyűlés volt. A terem ablakai is

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy szerencsés vadászati nap.*)

(Vége.)

Mögöttünk emelkedett az égbe a magas Királykönek a nap sugaraitól csillogó hófehér tömege, körülkerítve az egészen a völgyig terülő hatalmas sötétzöld fenyvesektől. A Szucha völgye csak nyugatnak a lovasúti magaslatokig húzódik el; ennek déli lejtőjén volt a medve fektéje — a gaura. Az óriási hó és a jásár okozta zaj miatt egyrészt nem tartottam tanácsosnak egészen a „gaurá“-ig előre hatolni, másrészt pedig érdekesebbnek és vadászokhoz méltóbbnak véltem, ha a medvét hajtjuk. Egy kis vadászszereccével majd csak sikerül.

A déli magaslatokon a hajtók, a nyugati oldalon pedig az erdészek voltak felállítva; az éjszaki dűlön továbbá és pedig meglehetősen ritka erdőben valának a lövészek számára kijelölt állások, végre a fő völgyig és keletről is szintén a hajtók sora vonult el, kiknek feladata volt, csendesen megállva, a hajtás kezdetének jelére zajongani.

A lovak, melyek a hóban némelykor egészen elszápadtak, bizonyára örültek, hogy tőlünk most megszabadultak; viszont mi is örültünk, hogy ismét ki-

egyenesezhettünk és a néhány tót által kitaposott uton állásaink felé indulhattunk. Három negyedóra alatt fent voltunk.

Mindenek előtt ott állott egy erdész, azután csekélyegem, ismét egy erdész, azután a koronaherczeg, mellette ismét egy erdész, azután Bombelles gróf. végre az utolsó erdész és azután Teleki gróf. Keskeny, mely uton állottunk; a ki félre lépett, elsüppedt a hóban. Ugy volt tervezve, hogy a medvét semmi esetre sem szabad az ösvényre eresztetni, máskülönbben felhasználná azt és feldöntené az embert, még mielőtt lehetett volna rá. Körülbelül szemközt a gaurával, melyet Podhradszky, az akkori erdőmester és mostani erdőigazgató mutatott nekünk, volt a koronaherczegnek természetesen fenyők által fedett állása.

Fél tíz óra felé kezdődik a hajtás. Tisztán kiveszszük a hajtók kiáltásait, és most a maczkónak el kell hagynia fekhelyét. Aggodalmas percek telnek el; végre negyed 11 óra felé hallok egymásután három lövést. A mély hóban és a nagy hidegben robajuk csak tompán hallatszik, és így nem vagyok képes megítélni, vajjon ki lehetett; de legmelegebben óhajtom, hogy sógorom lett legyen a lövész. A legnagyobb izgalomban megvárom a hajtókat; végre megjelenik szomszédos erdészem és jelenti a szerencsés vadászat eredményét: „Rezső koronaherczeg ő cs. és kir. fensége egy óriási medvét lőtt!“ — kiáltja felém izga-

tottan. Sietek, a mennyire csak bírök és szívemből örülök, midőn 70 lépésnyire az utól megpillantottam a koronaherczeget, a mint egy óriási barna him medve előtt áll. Nagy nehezen áthatolok a hótömegben, hogy háziuri szerencsekívánatomat nyilvánítsam és az elejtett vad véérébe mártott örömsződet átnyujtsam.

A koronaherczeg most elbeszélé nekem, hogy hallotta, mint liheg és bömböl a közelgő medve, hogy nemsokára a tisztáson megjelent és meghökölt egy pillanatra, melyet ő gyorsan arra használt föl, hogy a medve szeme közé löjjön. Mivel a medve erre hirtelenül összerogyott, a nélkül, hogy tovább megmozdult volna: ily hirtelen megdermedését kétségbe vonta és így biztosság kedvéért még két lövést tett a medve vállapjára.

Nemsokára megjöttek az erdészek is és jelentették, hogy a medve a gaurát mindjárt a hajtás megkezdése után elhagyta és hogy a nyugati magaslatnak tartva, Schmidt erdész felé közeledett, ki azonban lármájával visszafordulásra készítet, mire a medve nagyon rosszkedvűen és erősen bömbölve, Teleki és Bombelles grófok mellett el, a koronaherczeg felé, tehát épen az igazi lövész felé tartott.

A tót hajtók és az erdőőrök most az erős medvét sok lármával és fáradsággal, nehogy gyönyörű bundája szenvedjen, az utra szállították, ott fatörzsek-ből egy száncféle állványt állítottak össze és így szál-

*) Mutatvány a „Segítség-émlékalumból.

megrezzentek a lelkes éljenzéstől, midőn a közgyűlés hódoló küldöttség menesztését elhatározta. — Brassó megye a haza legkeletibb része, határos a szomszéd állammal, melynek fogai mindig fájtak s fáznak reánk. Brassó megye három nemzetiségnek vegyüléke s ép ezért hűségi s hódoló nyilatkozata a népek összessége érzelmeinek tolmácsa, mely a küldöttséggel együtt kér áldást a honra s szeretett királyára.

Brassó megye hűségi nyilatkozata egy szent fogadás, mely apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre fog szállani: életünket és vérünket a hazáért s trónért! E szent fogadást fogja tolmácsolni a főispánnal élén a tegnap megválasztott küldöttség, — melynek tagjai: Roll Gyula, Brennerberg Ferencz, Lázár Gerő, Henter Gábor, Marczell Márton, Onaciu Sándor és Nemes Péter.

Román lapszemle.

— Mit irnak Cipariu Timoteurol a „Tribuna“ és „Gazeta“ s hogyan beszélt Lukács L. tiszteletes ur. —

Az erdélyrészi két román napilap gyászkeretben hozza Cipariu Timoteiu balázsfalvi kanonok halálózását s elismeréssel adózik a román nyelv művelése körül kifejtett munkásságáról.

A „Tribuna“ azt írja felőle, hogy az első közzé való volt Erdélyben, a kik megkísérlették nagy dolgokat művelni a román nyelv rendszeresítésében. Ő volt az etimologia alapítója s bár tulzása miatt sokan kigunyolták, az ő nyelvészeti ismerete nagy fontossággal bírt, mert utat tört a haladni akarók számára. A latin betűk használatát is ő hozta be a cirilbetű helyett s bár ultra latin volt, nem kell vélni, hogy mindent latinositani akart volna. Mint a románok között a legműveltebb tudós, sokáig fog élni az utódok hálás emlékében.

Megemlíti azt is, hogy 1848—1849-ben tagja volt a román forradalmi alias békeltető komiténak s hogy 1849-ben gazdag könyvtára Balázsfalván felprédáltatott. Valószínűleg az enyedi vésznapok után. A nyilvános életből már 1867-ben visszavonult és tudományának, a nyelvészetnek élt.

A „Gazeta“ azt mondja felőle, hogy a gondviselés választottja volt, kinek elvesztését a románok minden országban gyászolják. Nincs oly román, a ki ne ismerné azt a kis városkát Küküllő megyében, a hol a mi időnkben olyan nevezetes nemzeti események történtek. Irodalmi érdemeinek felemlítése után megemlíti azt is, hogy Cipariu nem elégedett meg az egyéni szabadsággal, hanem nemzeti jogokat is követelt s ilyen szellemben működött a balázsfalvi 1848-iki gyűlésben is mint annak első titkára. Kiváló elme, szerfelett olvasott és sok nyelvet s főleg keleti nyelveket tudott s mint ilyen Európa tudósai között nagy nevet szerzett. Tagja volt a németországi orientalisták társulatának, több külföldi társulatnak, alelnöke a bukaresti román akadémiának. A magyar akadémiának nem volt tudtunkkal tagja.

„Az egyházi téren sokra vitte, az utóbbi érseki választásnál jelölt is volt. Az egyház küzdelmeiben hatalmas tanácsadó. Hogy tulajdonképpen ki volt Cipariu, ezt a későbbi nemzedék fogja megmondani. Mi, a kik kénytelenek vagyunk naponta védeni a támadások ellen drága nemzeti nyelvünket, leginkább csak azt érezzük, hogy Cipariuban nyelvünk és kultúránk egy tüzes védőjét és terjesztőjét veszítettük el. Halánk azonban nem kevesebb, mint lesz az utódoké. Kérdemtel a román nemzet halálját, eredj békével a boldogok honába a nyelv, a román történelem elhunyt hősei és martirjai mellé s imádkozzál velük istenhez, hogy védje meg kincsünket, szabadságunk, jólétünk, forrását — a román nyelvet.“

Ugyanezen számában a „Gazeta“ megemlíti néhány román papot, a kik államsegélyben részesültek s azt veti utána, hogy nem lesznek elfelejtve. Ezek között vannak Morin János krizhai és Crejczar Filep botfalvi gör. kel. lelkészek; ezek a „Gaz.“ rovására kerültek, mert míg a román nyelvet, melyet szabadon taníthatnak, még a vértanukat is imádságra kell unszolni, addig az államsegély elfogadása olyan bűn, a mi nem lesz elfeledve.

Ha nem is igaz, megtörténhetik ide s tova, hogy a Gazetáról is meg találunk ezért emlékezni, a mit aztán ő nem fog elfelejteni. Ha d folytassa csak kedvére fenyegetéseit.

Hát még Bausznerrel mi történt, hogy táviratot mert küldeni az E. M. K. E. közgyűlésére S.-Sztgyörgyre? Ő a halottak közé tartozik, de nem a „Gazeta“, hanem a szébeni „Tageblatt“ halottjai közé. Itt meg az fog előfordulni, hogy ma-holnap mint 1854-ben Szilisztria ostroma után Kalarason az orosz seregben, több lesz a halott, mint az élő. A lesz még a multság, midőn a halottak fogják eltemetni az élőket!

E előttünk fekszik dr. Lukács Vazul lelkésznek N.-Bányán tartott beszéde. Terünk nem engedi, hogy hosszasan fglalkozzunk vele. Elég lesz, ha megemlíjük, hogy ocsmány fajzatnak spurcate lépédaturi, nevezi azon román tanítókat, a kik segélyt fogadnak el a magyar nyelv tanításáért. Azt mondja, hogy a magyar közművelődési egyletek a románok kulturális megakadályozása végett állítottak, ilyenek szerinte a „Széchenyi egylet“ és az „E. M. K. E.“, melyeket az ő erkölcsi és nemzeti e'ohaladásuk elibe állítottunk. Ezek az egyletek a legelesettebb emberekkel fognak kezni, t. i. a románok közül.

A románok egész élete azt igazolja, hogy ők nem esnek bele az alkotmány keretébe, hanem azon kívül állnak s jogok nincsenek. Hová tette Pap Kálmán szolgabíró azt a 10 frtot, melyet György Ábrahámtól a kultur-egylet nevében felhajtott? stb.

Czenkalji.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

Szterényi József tanulmánya.

(Folytatás.)

Legőbb behozatali cikkek: a gabona (buza és kukorica) és állati nyerstermények, gyapju, nyersbőr s csontok. Egyedül ezen két termékben behoz Románia hazánkba 20.595,714 frt. értéket képviselő árut. Ezenkívül fontos behozatali cikke még a nyers kőolaj, melynek behozatala hazánkba évenként közel hatszáz ezer forintot képvisel. Ezen számokból világosan kitűnik, hogy a kelettel, nevezetesen Romániával

való kereskedelmi viszonyunkból az előny java részét Románia élvezi, mert hisz behozatala hozzánk háromszor nagyobb kivitelünknél.

Kissé hosszasan időztem talán Romániánál, melőzve a kelet többi tartományait. Azonban ennek oka magokban a viszonyokban rejlik, mert keleti kereskedelmünk — a legujabb időt kivéve — Romániában összpontosult s rajta keresztül részben Törökországba, részben Bulgáriába. Szerbiai kereskedelmünk legujabb keletű s csak most kezd lendületet venni, még pedig azon arányban, melyben Romániában tért vesztünk. Összes kivitelünk 1885-ben azon időben, midőn romániai kivitelünk már hanyatlóban volt, 5.479,512 frt, a Balkán félsziget egyéb tartományaiba pedig 3.633,383 frt, tehát Szerbia s az egész Balkán együttevén alig fogyasztanak tőlünk iparcikkokban annyit, mint Románia egyedül. Ép így van a behozattal is. Míg Románia 1885-ben egyedül 22.401,512 forinttal szerepel, addig Szerbia s az egész Balkán félsziget együttevén csak 14.497,380 frttal.

Egyáltalában tapasztaljuk, hogy mennél inkább csökken kereskedelmünk Romániával annál inkább nő Szerbiában s előbb utóbb — mihegyt a politikai viszonyok rendezettebbek lesznek — Bulgáriában. És csakugyan szomorúan kell tapasztalnunk kereskedelmünk hanyatlását Romániában, el is tekintve egyelőre az 1886. július 10-én kitört vámháborútól, melyre később még lesz alkalmam visszatérni.

Ezen hanyatlásnak sok kisebb nagyobb fontosságú oka van, melyek egynémelyikére itt annál is inkább kell utalnom, mert minden betegség csak a diagnózis helyes megállapításával gyógyítható gyökeresen.

Már századunk elején kellett tapasztalnunk, hogy a mily mértékben teremt magának Románia is honi ipart, ugyanazon mértékben szorul ki onnan a mi iparunk, míg ez az osztrák ipara alig van hatással. Sokszor hallottuk már hangoztatni, hogy minket Német- vagy Franciaország, vagy pedig Belgium kiszorít a keleti — romániai — piacról. Igaz hogy ártanak keveset; de hogy annyira, azt csak a viszonyokkal ismeretlen mondhatná.

Ártanak ezek rendkívül sokat Ausztriának, de nekünk nem. A mit mi termelünk, azokat a nevezett államok először nem is termelnek s másodsor képtelenek Romániába szállítani, mert ezen igen olcsó és rendkívül súlyos cikkek, nem bírják ki a nagy távolság okozta magas szállítási díjat.

Nekünk Romániában egyetlen versenytársunk Románia. Ez a kis szomszédállam felfogta már korunk jelszavát: ipar és kereskedelem s a legnagyobb áldozatokkal is teremt magának ipart. Természetes, hogy ennek is tul kell esnie a kezdet nehézségein s hogy kezdetben csak a könnyebb, o'csóbb, szóval primitívebb árukat gyártják, azokat melyek a mi kivitelünket képezik. S fájdalom, hogy e tekintetben éppen mi nyújtunk kversenytársunknak segédkezet mert Romániának nem a romániaiak teremtettek ipart, hanem az erdélyi részekből kivándorolt iparosok, kiknek száma ma már ezrekre megys tényleg azon 25—30,000 magyar honpolgárból, kik Romániában állandóan tartózkodnak, volt az 1870. évi statisztikai összeállítás szrint 1870-ben 13,194 erdélyi iparos. S valóban sajátságos, ho-

lították a medvét az összes jelenlevők éljenzése mellett, diadalmasan a völgybe.

Lent a völgyben külön szánra helyezték. Innen most Vereskőnek indult a szerencsés vadásztársaság, a hol ismét örömmel fogadtatott. A koronaherceg most az elejtett vadat Puchl vadásza által egyenesen Tiszolcra szállíttatta, mialatt mi 12 és egy negyed órákor onnan a szép Javorinán és Huttán át a murányi régi várat környező magas sziklafalak mellett el, a murányi havasnak hajtottunk.

Az ebédnél természetesen egyébről sem volt szó, mint a vadásatról, a boldog napról és az erdészeti személyzet célszerű intézkedéseiről, mely dicséret főleg ily kitűnő vadász részéről engem végtelenül megörvendeztetett. — Három és fél órákor volt az elindulás Murányból kocsin, öt órákor hagyta el a különvontat Tiszolczt; 10 órákor este voltunk Budapesten, másnap reggel pedig a koronaherceg Bécsben. A medve, mely az előtte való napon Vereskőn a Szucha völgyben kényelmesen álmódzott, most a bécsi fejedelmi vár fölépcsője előtt feküdt, megbámulva ő Felségétől és sok hirneves vadásztól.

Igy végződött a szerencsés és nevezetesen reám nézve is feltétlenül annak mondható vadászati nap.

Egy szerencsétlen vadászati nap.

Az 1883. évi május 12-ikét mindig emlékezetemben fogom tartani és valahányszor előttem róla beszélnek, oda van az én jókedvem az egész napra.

Már csak elmondom a szomorú esetet, ámbár ezt eddig ily uton még nem tettem, mert a dolog mégis csak kissé megszegyenítő vadászra nézve. No, de mire nem kész az ember, midőn „Segítség“ a jelszó. Tessék tehát meghallgatni.

A fenti napon reggeli 8 óra felé a sikelfajd-vadászatról, a Lopusno-kunyhótól, hosszadalmas gyaloglás után a szintén gömörmegei, murányi hegységben fekvő Hutta melletti vadászlaknál lankadtan és fáradtan érkeztem meg. Gyermekektől és kutyáktól körülvéve. Miksa sógorom és én csakhamar hozzáadtunk egyszerű reggelinkhez, mire az erdészeti személyzet által rendezett vaddisznó vadászatra indultunk. Azt mondták, hogy a murányi uttól jobbra fekvő fiatal bükkfa-erdő nincsen messze. Veritékkel borított arccal, a nap égető sugaraitól kintatva, végre egy órai roham-mars után elérkeztünk a vadászat helyére.

Az első hajtásban semmi sem mutatkozott. Sebaj! „Vadász, míg türelmes les, a vadat fenyegeti vesz!“ Tehát: a második hajtásnak indulj! Ez volt a Hosszuréttól éjszak felé vezető völgyre lenyúló lejtőn.

Az előtünk elterülő, beljebb állítólag sűrűbb fiatal nyír- és vegyes bükkfa-erdő igen ritkás volt, mihez még az is járult, hogy az én állásom az erdő szélén a szántóföldek mellett vala, a hol egy tisztas földmivelő, bizonyosan azon reményben, hogy ősszel majd egy kevés zabot arat, épen vetett. Be tetszik látni, hogy magamban ezt gondolám: ugyan mit is látnál itt egyebet, zabszemeket lopogató egérnél! —

Azonban fájdalom, másképen lőn, mintsem gyanítottam. Az elmélet is gyakran csak szép szó marad!

Az agyagos talajban keletkezett vízmosás mellett állottam, mely oly kedvesen kínálkozó padot képezett, hogy a kísértésnek ellen nem állhattam és fáradtan — mint voltam — leültem, magam mentésére mondogatván: most legalább igen jól el vagyok rejtve. Vadászomat magam mögé ültettem.

A nap egyre bocsátgatta alá égető sugarait, kezdtem megéhezni. Üzzük el ezt a hivatlan vendéget és gyujtsunk hát reá! A szvarnak is már vége lett és a hajtók még mindig semmiféle neszt nem hallatnak. A dolog most már unalmas kezd lenni, ábrándozzunk tehát óriási vaddisznókról! Az ábrándozás kis szundikáláshoz megy át, csak néhány percze — kérem szépen — de ez elég volt rettenetes „pech“-em előidézésére. Puskámat t. i. a földhöz támasztva, magam mellé az árokba fektettem; de a mint ismét felebredve, mindjárt feléje tekintek, csendesesen fekvő látom. Ugy is megmaradhat sz kényelmesen helyeden — gondolom magamban, — de a mellett mégis vigyázok, miután a hajtók néhány kiáltása már hallatszik.

Ismét eltelik egy kis idő, a midőn Kovarsch vadászom egyszerre kissé megránt, mondván: „erős medve — már közel!“ Nem akarok hinni füleimnek, annyira csodálkozom, de mégis igaza van vadászomnak; valóban, nini, itt egészen közel a szántóföldhöz, a tisztáson, egy óriási medve a legsebesebb futással eredve, egyenesen felém tart. Felkelésről már most

gyan könnyítjük mi meg Romániának a dolgát. A mi iparunk — végre — valahára kezd tökéletesedni, ipartelegeink egymásután korszerűen rendezik be magukat. A régi kézi gépek helyébe újabb, korszerű gépek jutnak, azokat pedig eladják Romániába, hogy annyival is inkább szolgáltassák ki magukat amazzoknak.

Ezt a versenytársat legyőzni igen nehéz feladat lesz. különösen akkor, ha a kivándorlás folyton tart. Ezelőtt száz iparosainkban, mért hisz tagadhatatlan, hogy Erdély ipara nagybárra szász kézben van, egy bizonyos konzervativizmus volt tapasztalható, mely általatosan ellenállott Románia csábításainak. Addig nem is boldogult Románia annyira. Most azonban nagyon könnyen szánják rá magukat a kivándorlásra ők is, magyar iparosaink is, miáltal megnehezítik a hazai ipar helyzetét és megkönnyítik Romániáét.

Ipa-osaink ezzel saját magok alól vágják el a fát, míg Ausztria mindezt nem érzi meg. Mi sem, ha haladtunk volna korral. Valóban csodával határos, hogy az erdélyi ipar ennyire nem látott a jövőbe s nem igyekezett auni századon át a kor színvonalára emelkedni. Mert tagadhatatlan tény, hogy a mi csizmadiánk ép úgy készít, ma is a csizmát, mint két-száz évvel ezelőtt; ép úgy a posztosok nagyobb része, a kötélverők, stb.

Az a — valóban butaságig menő — konzervativizmus, — a nehézség nem engedte iparunkat fejlődni, mi ha megtörténik, mi sem érezzük meg ma, ha a keleti államok — saját álláspontjukból kiindulva, nagyon dicsőretre méltó módon — saját önálló ipar megeremtésén fáradoznak.

(Folytatása következik.)

Ama bizonyos láthatatlan röpirat.

(Folytatás.)

A „Csángó titkok”-ban május elsejére vonatkozó lágymeleget páthoszt is le kell, hogy hűtsük egy pár okmány által már ez alkalommal.

„És e könyörtelen ember azt hitte, hogy a békességnek ez által a legjobb a'apját veté meg. Kirendelte tehát május 1-ére egyfelől „Türkös és Bácsfalu, másfelől Brassó városnak érdemes polgárait, hogy ott a dícső természetben, a havasoknak tetejéről kijelölje az erdő és legelő területeket elválasztó határvonalat“...

Erre nézve ha kell, eredetiben olvashatja bárki is Bácsfalu község előjáróságának folyó évi ápril 26-án kelt 708. számú megkeresését, a mely szó szerint így irt hozzánk:

„Most, midőn az ezen község erdőterületére készített erdőgazdasági üzemterv végleges megerősítésre vár, úgy községünk, mint a magas állam érdekében szükséges volna, ha némely módosításokat czélzó ajánlataink tekintetbe vétetnének, minek méltánylása és esetleges foganatosítása czéljából tiszteletteljesen felkérjük a tek. kir. erdőfelügyelő urat, miszerint jövő hó 1-én ezen erdőterületekben, hol úgy községünk, mint Brassó város megbízottjai is jelen lesznek, kiszá-lani s ott teendő észrevételeinket megjegyezvén, annak idején illetékes helyen eredményesen felhasználni méltóztassék. Kelt Bácsfaluban 1887. ápril hó 26-án. A köz-ségi előjáróság: Jónás Mihály s. k., főbíró. Domokos István s. k., jegyző. P. H.“

Erre a válasz 291. sz. a. az volt, hogy 1-én ott leszek a kívánt tanácskozás végett „s lehetőleg szíveskedjék Brassó várost és Türkös községet is meghívni a helyszínére; ugyszintén a hétfalusi erdők ideiglenes kezelő bizottságát is.“

Hát így szokott a „népünk előtt“ nem „kedvelt“, hivatalos eljárásaiban nem „tapintatos“, „hétfalusiak előtt a leggyűlöltebb egyéniség“, kinek irányában „a községek a legnagyobb mértékben bizalmatlanok“, az a „könyörtelen ember“ kirendelni két nagy községet és egy szab. kir. várost. . . .

Ej, ej! Arisztides uram! Csunya volt az öntől, hogy ilyesmiket merészelt a sajtó alá adni.

Hogy aztán mit tettünk és beszéltünk május 1-én a Szász-Tömösben, azt is elmondjuk röviden: azt, hogy Bácsfalu községnek tökéletesen igazat adott úgy a város, mint a kir. erdőfelügyelőség is. Arról volt szó ugyan, hogy hol van a természetben a tulajdonképeni határvonal Brassó város és Bácsfalu községe között a legújabb kataszteri fölvételeknek megfelelően, mert ettől függött és függ ugyanis, hogy hol legyen az üzemtervben is a határa az ugynevezett B. és N. üzemosztályoknak: s kibékülés esetében: az ugynevezett „Szász-Tömösi erdők“-nek? . . .

A város óhajtotta és vitatta, hogy az u. n. Bá-nyabécezen fel egészen a Nagykőhavas csucsáig haladjon az. A község ellenben, hogy az ugynevezett „Hasadik“-nél ugorják át a patakon és a másik bércezen menjen fel a romániai határszélig. A különbség a kettő között lehetett mintegy 700—1000 kat. hold erdő és tavaszi legelő. A kir. erdőfelügyelő azt ajánlotta, hogy ha nem tudnának megegyezni a felek, ad-dig is a mig az e czélból bármely fél által bírói megállapítás bekövetkezik, fogadtassék el ideiglenesen a kettő között egy természetes osztó vonal.

A helyszínén azonban látván a város és a kir. erdőfelügyelő is, hogy a már tényleg keresztül vitt felmérés úgy a hétfalusi erdők ideiglenes kezelő bizottsága, mint a város által megbízott mérnök által is ugyanott eszközöltetett annak idejében, és ugyanott halmoztatott is ki a határ, hol a község állítja és óhajta azt, a nélkül, hogy az ellen valaha felszólam-lott volna valaki: mindkét részről elfogadtatott az és a szerint is fognak az erdőhasználatok szabályoztatni. A helyszíni szemle czélja tisztán csakis az volt. És Bácsfalu község előjárósága valóban dicsőretet érde-mel, hogy erre oly jó alkalmat tudott szolgáltatni, s mintegy helyrehozva ez által az 1880—1883. években elkövetett azon mulasztást, hogy az ideiglenes használati tervhez szükséges adatok hivatalos gyűjtésétől s megállapításától mindig távol maradt és mereven tartózkodott.

Hogy aztán szó volt alkalmilag az „egyezség“-ben befektetett azon alapelvnek értelmezéséről, mely-szerint a város az összes erdőknek $\frac{1}{3}$ át kéri, de egy tagban a romániai határszálen, az kétséget sem szenved. De ez egyszerűen csak megbeszélgetett, a nél-kül, hogy hivatalos jellege lett volna annak legke-vésbbé is. És épen ezért is a „csángó titkok“-ban erre vonatkozólag idéző jelek közzé foglalt s nekünk tulajdonított kifejezések merő hazugságok.

Ennyit a május 1-éről ezuttal és egyelőre.

(Vége következik.)

E. M. K. E.

Az E. M. K. E. második évi választmányi jelen-tése, egy vaskos kötet megjelent s mi kötelességünket fogjuk csak teljesíteni, midőn azt közlendjük. Egyelőre csak a brassómezei főkegyeltre vonatkozó részét vesszük át, melyről a gyönyörűen irt s összeállított, Sándor József titkárnak lankadatlan buzgalmáról s önfeláldozásáról tanuskodó jelentés következőkben em-léskszik meg:

„E választmány fejtette ki a legintenzivebb mű-küdtést, miről az alábbi rövid, tömör sorok csak váz-latos képet adnak.

Mindenesetre főrésze van ebben azon körülmény-nek, hogy a brassómezei választmány a „Brassó“-politikai lapban központi hivatalos organummal, ösz-szetartó és közvetítő mediummal bír: de hálával kell gondolnunk hazánk keleti végvárosa, Brassó nemzeti szellemétől áthatott magyarságára, magára a buzgó választmányra, annak elnökére Koós Ferencz kir. ta-nácsos tanfelügyelő urra, s fáradhatatlan, lelkes mű-ködő jegyzőjére, Sztérenyi József szerkesztő urra, ki minden kérdés kezelője s ellátója volt, mig dr. Weisz Ignác alelnök ur a központi igazgató-választmány felé hordozta egész éven át első sorban a közvetítő munka terhét.

A példás renddel vezetett igató idei 207 drbja közül egy sincs ellátatlanul, pedig főleg az iparkérdé-sek miatt Brassó volt a legnehezebb, kényesebb, szét-ágazóbb kérdésekkel a központból megtalálva.

Egy örökös, 24 alapító, 357 rendes és 24 pár-toló tag van e megye kebelében, minden magyar köz-ségben szétszórva, kivéve Zajzon községét. A fenti számban 70 vasuti tag van, kiknek díjai közvetlen a m. kir. áll. vasutak kolozsvári üzletvezetőségéhez a központba folynak, de az illetők jogait Brassóban gyakorolják.

A tisztikar s választmány következőleg alakitta-tott egybe: (a jelentés itt a neveket sorolja fel, csak-hogy egy hibát követ el, midőn megkülönböztetést tesz titkár s jegyző között a mi fiókknál nincs.)

E díszes nevekből a gonddal egybeállított vá-lasztmány a f. közgyűlési évben, 1886. okt. 17-én tartotta első rendes közgyűlését, melyen a központi választmányt Sándor József titkár képviselte. Brassó-ban e közgyűlés nemzeti ünnep volt, első ily nemben, az egész napig tartott fölemelő ünnepélyességek által a szívben kitörölhetetlenül emlékezetes.

Azóta tartott minden hónapban gyűlést, melyen a részvétel teljesen kielégítő. Ezen 10 ülésen hozatott összesen 74 határozat, melyek mind foganatosítva is vannak.

Az 1886. év okt. havának 17-ik napján nyitotta meg az általa létesített első magyar kisedővő intéze-tet, melybe az első évben 120 gyermek járt s ezek között 23 német s 3 román ajku. A gyermekek száma folyton szaporodik. A jul. 17-én megtartott vizsga igen kitűnően sikerült.

Az 1887-ik év jul. havának 1-ső napján nyitta-tott meg a második óvóintézet, Bolonya külvárosban, hol ez ideig mintegy 40 gyermek van beiratkozva. Mindkét óvót a központ évi két-kétszáz frtján felül nagybárra a magyarság önerejéből tartja fenn. Ó Felsége a király 300 frtot adott ez óvóknak.

Még egy harmadik óvóintézet létesítésén is fárad a választmány Bolgárszeg külvárosban, hol a ma-gyarság a tulnyomó románság közé van beékelve.

A magyarság önértetének ébresztésére a bras-sómezei választmány nemzeti ünnepélyek rendezését határozta el s már 1887. márczius 15-én nagy s ál-talános ünnepélyt rendezett az összes brassói magyar egyletek közreműködésével. Ez volt az első márczius 15-iki ünnepély Brassóban, a mely most évről-évre ismételtetni fog. Mily kulturális jelentőségűek Brassó-ban ez ünnepélyek, bizonyoság rá, hogy az első márcz. 15 két Kossuth Lajos sietett Turinból kelt magasztos szavakkal üdvözölni. Az ünnepek czéljából a választ-mány állandó márczius 15-iki bizottságot alkotott.

Felkarolta a választmány a székely kivándorlás ügyét, mely kérdéssel állandóan foglalkozik.

Az erdélyi részekből legtevékenyebb részt vett a népfölkelési szükségletek beszerzése körül, a mennyi-ben Brassóra egyedül mintegy 30,000 frt áru szijazati munka esett.

A fővárosi bazar dolgában is tevékeny részt vett, egyetemben a „Brassói kereskedelmi és iparegye-sület“-tel, mely egylettel karöltve rendkívül sokat tett a választmány a vámháboru által sújtott határszéli iparosok felsegélésére. Ez egylet titkára a választmány titkára.

Ujabbán a választmány egy nagyobb vállalat lé-tesítésén fárad, nevezetesen egy közművelődési és köz-gazdasági csarnok létrehozásán, melynek tervezete már készen áll. E tekintetben most folynak a tanács-pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szó sem lehet, csendesen ülve kellett maradnom, hogy a maczkó észre ne vegyen. A legnagyobb óvatossá-gal és kezetem az árokban tartva, nyulok puskám után, szerencsésen térdemre is hozom, de már most itt van a medve is, erős, majdnem egészen ősz bun-dájú vén bácsi. Ha a puskám gyorsan fölkapva nem lövök, még fel is dönt, mert nyílegyenest tart felém! Kölesönös bámulás, midőn a puskám felkapom; bá-mészködő szemmeresztés Barna barátom részéről erre az árokból kibuvó emberfejrre, rémület s és nyomoru-ságos erzet csékely-égem részéről, midőn a puka csövén a lövés helyett előtűnik az óriási puskaszij. Tessék már most elképzelni fatalis helyzetemet! A medve közel van ugyan, de a lövés használása nél-kül bizonyosan elhibázom; ha pedig csak mozdulok megfordul, — mi tevő legyek hát? Mivel ily közlrol hibázni nem akarok — úgy sem hitte volna semmi-féle vadász e mentségemet — megkísértem jobb ke-zemnek csak a hüvelykével azt a bolond szíjzat letolni, a mely a csőre reá csuszott volt, midőn a puskát a földről felvettem. No persze! alig pillantotta meg a medve a tett mozdulatot, már is villámsebességgel megfordul és a leggyorsabb futásnak eredve, vissza-fel menekül. Már most vagy-vagy! felugrom lerántom a szíjat, figyelmesen czélzok és elsütöm a puskát. A vad már első kapásra pompásan czélba volt véve és a lövés nem ugyan fejének, hanem az ellenkező ol-dalon tévő testrészt felé irányult, — de az „Express“ golyó azért mégis megteszi a hatását. Barna bácsi

szökése irányát megváltoztatja, de lám, nem rogy össze, sőt mi több, még gyorsabb futásnak eredve, sógorom között és köztem a csavargósuton átugrik, én tehát csak messze távolra, a mögöttünk lévő er-dőbe löheték reá másodsor, de fájdalom, eredmén-y-nélkül. Majd megpukkadok mérgemben és sógoromat hívom, hogy „Pech“-emet elmondjam neki és legalább ekként könnyebbüljek meg egy kissé. Azzal vigasztal engem, hogy az első lövésre valószínűleg eltaláltam. Oda futok e lövés czéljának helyére, keresem a vér-nyomot, azonban csak egy két hüvelyk vastag, szét-hasított fácskát találok, bizonyosan ez volt a medve életmentője, legalább úgy akarom reményleni. Az erdészek folytatják a keresést, de hiába, a medve el van hibázva, mindössze csak nagyon rájesztettem.

Egy évvel később a szénégetők egy igen vén, teljesen ősz bundájú medvét ütöttek agyon. A méztol-vaj nem volt képes magát fejsejék ellenében megvé-den. Az, már csak azért is, hogy „Pechem még na-gyobb legyen, bizonyosan az én medvéim volt.

Most pedig kérdem: Hát nem szerencsétlen va-dászati nap volt ez? Viszon azt tetszik tölem kérdezni: vajjon én a puskaszíjat nem tettem-e azóta állandóan félre? mire ismét van szerencsém válaszolni: Semmi esetre sem! Tessék csak egyszer néhány óra hosszáig a hegyek közt járni és ha nem is merülne fel annak szüksége, hogy a vajmi könnyen felgördülő különféle akadályokkal és nehézségekkel megküzdjünk: bizonyo-san helyeselni fogják ebbeli eljárásomat. Vadász-üdv!

Fülöp Szász Koburg herczeg.

kozsok és készülődések. Apos a remény, hogy a terv valósulni fog.

E választmány magának külön ügyrendet és pénztárkezelési szabályzatot alkotott.

Tagdíjakban befoly legújabbán 1885-iki hátralék- ból 50 frt, 1886. évi tagdíjakból stb. 799 frt 38 kr.

Az egyesület érdeklő ügyében dr. Haller Károly működő alelnök kétszer járt Brassóban, mely alkal- lommal választmány tagjaival értekezletek tartottak.

Az akczió megindításához igen gondos beadvány küldetett a központhoz, minek a segélyek kiosztásá- nál hatása meg is látszott.

Helyi és vidéki hírek.

Szász Domokos, az erdélyi ev. reformátusok püs- pöke, Romániába utaztában tegnap szept. 7-én vá- rosunkba érkezvén, meglátogatta Molnár János ref. lelkész, és Koós Ferencz kir. tan. tanfelügyelőt s a délutáni vonattal Ploestre utazott. Ezen utazás célja a missiói ev. ref. egyházak egyesítése egy esperes alatt, a ki a bukaresti ref. lelkész fog lenni.

Változások a tanítói karban. Nagy Gyula tat- rangi áll. el. tanító a türkösi állami el. iskolához és Erhardt Teréz tanítónő Türkösről a tatrangihoz he- lyezettettek át.

Az iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete — mint értesülünk — közelebről igen csinos műked- velői előadással fogja meglepni közönségünket. A pró- bák már igen jól mennek s Józsa Mihály ur, ki a rendezői tisztet elfogadni szíves volt, elég biztosíték arra, hogy a közönség egy élvezetes estét fog nyerni az ifjak ez előadásában.

Rendőri hírek. Verekedés. Tegnapelőtt este Csoma J. szentlélekutczai pálinkamérésében kocsisok és csizmadia legények között verekedés támadt, mely- nél egy csizmadia-legény egy üvegnek fejéhez ütése következtében könnyű sérülést szenvedett. Az elősie- tett rendőri őrjárat véget vetett a verekedésnek s át- adta az excedálókat az illetékes hatóságnak. — Száll a madár! Egy kanári madár valahonnan e'szabadult. Tulajdonosa átveheti Fabriczius Károly kereskedőnél.

Jelentkezők száma a vasárnap rendezendő si- naiai különvonathoz nőttön-nő. Egész társaságok ala- kulnak, hogy megtekintsék a román királyi pár remek fekvésű nyaraló helyét — Siniaát. Az ut rendkívül érdekesnek és élvezetesnek s a mellett igen olcsónak ígérkezik. Oda s vissza I. oszt. 3 frt 50 kr, II. oszt. 2 frt 70 kr, III. oszt. 2 frt 10 kr. Lesz közös ebéd is Siniaiban,

mely e szintén lehet előgvezni a városi menetjegy-iro- dában, mely ugy az utazá-ban való részvételre, mint közös ebédre f. hó 9-ig fogad el jelentkezéseket. Mint értesülünk, Háromszék s Fogarasmegyéből is igen so- kan jelentkeztek már. A közös ebéd árát 2 frt 50 kr, vagy 1 frt 45 kr, mibe a bor, kenyér s fekete kávé bele van értve. A vonat indul Brassó városi óra sze- rint 5 óra 46 perczkor. A résztvevők saját érdekek- ben felkéretnek utleveleikkel a brassói pályaudvar II. oszt. várótermében jelentkezni.

Meghívó. A brassómezei tanító testület f. hó 14-én Zajzon községében ünnepélyes közgyűlést tart, mely alkalommal zajzoni Rab István jeles csángó költő születésnapját jelölő emléktábla és a költő arcképe fog lelepleztetni. Ezen kegyeletes ünnepély és a köz- gyűlés programja a következő: Délelőtt. 1. Hymnus a tanítói kar által; 2. Emlébeszéd ng. Koós Ferencz tanfelügyelő ur által; 3. Nemzeti dal-szövege Rab Istvántól, dallama Kovács Mihálytól, előadja a négy falusi kör; 4. Jellem- és életrajz Véh Mátyás ur ál- tal; 5. Az emlékünnepe története Biró Vincze ur által; 6. Szózat a tanítói kar által. Délután: 7. Titkári je- lentés; 8. Jelentés a testületi pénztár, Csere-alap, Gönczy-alap és könyvtár állásáról; 9. Indítványok; 10. Tisztujtás, melyre az érdeklődők, tanügybarátok ezennel meghivatnak. — Brassó, 1887. szeptember 4. A brassómezei tanító egyesület választmánya János Lajos, titkár.

A veszprémi tűzvész. Őriási tűzvész pusztított f. hó 5-én Veszprémben. A tűz a temető felé eső vá- ros-rész egy házikójában délután ütött ki és hihele- len gyorsasággal elharapódzott. Alig egy negyedóra lefolyása alatt lángban állt 20 ház és kevéssel rá egész utcák égtek. A veszedelmet még növelte a szél és az, hogy a könyéken csupa zsindelyfedelű házak vannak. Estig kétszáznál jóval több ház égett le gazdasági épületeivel és az összehordott takar- mányokkal együtt. A hajléktalanul maradt lakosság két- ségbeesése borzasztó. A veszedelem színhelyén több emberélet is esett áldozatul. A leégett városrész lakói nagy nyomornak néznek elébe.

Államsegélyek. Fogarasmegyében ujabbán a kö- vetkező román hitközségek és lelkészek részesítettek ál- lamsegélyben: A galaczi gör. kel. román hitközség 100 frtban, a szombathalvi gör. k-l. román hitközség 50 frtban, a szombathalvi lelkész, Mardán Spiridon 50 frtban, a szeráti gör. kel. hitközség 50 frtban.

Közigazdaság.

Konzulok jelentése.

(Vége.)

Érték szerint s legfontosabb behozatali cikkek a- lizt és pedig a kenyérliszt volt, miután a finomabb liszt-fajok után kereslet épen nem fejlődött ki. A tar- tomány összes lisztbehozatala 779.480 arany forint értékű, ebből a tengeren való behozatalra 659.812 frt érték esik. Janina város és környékének lisztbeho- zatala 364.000, frt értékre rug. Az osztrák-magyar monarchia 20.600. Franciaország 17.204. Olaszor- szág 5.280, Románia 4.140, a török tartományok 13.270, Görögország 1.240 és Oroszország 640 zsák lisztet hoztak be; az árak száz kilogrammonként a következők voltak: Marseilleben 14—16 frank, Ga- laczban 20—22, Genuában és Velenczében 24—36, Fiumében és Triesztben 26—28 frank. Janinában azonban a francia kenyérliszt 65 okkás zsákoka- ban 80 piaster, magyar és osztrák liszt 108—110 olasz 108, román liszt 120 piaster. A kisebb keres- kedésekben 1 okka marseillei liszt 65 para, magyar és osztrák 95, olasz 90, román 100 para. A magyar és osztrák kenyérliszt behozatalának emelkedése in- kább a román árura vetett nagyobb vámnak tudható be s most itt az ideje annak, hogy malomtulajdono- saink e kínálkozó kedvező alkalmat ezen iparczik- künk kivitelének emelése céljából kellőleg felhasznál- ják.

Fokschani konzulunk jelenti a következőket: A kereskedelem és ipar az évekkel előbb fellépett válság következtében még mindig igen nyomott visz- onyok között van és azzal ugy a közvélemény, mint az állam mostohán bánik el. A magyar és osztrák származású cukor a kereskedelmi szerződés lejártá- előtt versenytárs nélkül állott, a lejárat után az árú Német-, Francia- és Oroszországból hozatott be, Vaj, paraffin, ugyszintén csekélyebb mennyiségű cog- nac, füstölt kolbász, sajt és egyéb élelmiszeri cikkek, továbbá butorok, az osztrák-magyar monarchiából ke- rültek az itteni piacra. Az egész durva gyapju, gyapjufonalak és gyapjuárak, ugyszintén a közép és egészen finom m'nségűek legnagyobb része magyar vagy osztrák eredetű, a többi árut Német-, Francia és Anglia szállítja. Az egészen olcsó árúban a ro- mán ipar is versenyez. A vasbehozatalban Anglia, Belgium, Németország és az osztrák-magyar monarchia vesz részt. Magyar és osztrák származású gyufa egé- szen az egyedáruság életbeléptetéseig a belföldi ver- seny dacára nagy mérvben vásároltatott.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

441—1887. szv. szám.

(356) 3—3

Arlejtési hirdetmény.

A sepsi-szentgyörgyi m. kir. álla- dalmi méntelep homoródi, (Kühalom me- lett) sepsi-szentgyörgyi és deési osztályok- nak az 1887. év november hó 1-től az 1888. október hó végeig terjedő időre szükségeltető élelmiszeri cikkek bizto- ítása céljából, a Sepsi-Szentgyörgyön f. év augusztus hó 26-án kelet és kibocsá- tott hirdetményenyl közzétett alhaszonbér- lői feltételek alapján, kenyér, zab, széna, alom és ágyszalma, kemény tűzifa és pe- troleum szállítása iránt Sepsi-Szentgyörgyön a méntelep irodájában folyó év szeptem- ber 26-án délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog tartatni.

A szállítási szerződések illetve fel- tételek helyben a méntelep parancsnok- ságánál megtekinthetők vagy innen ki- kértetők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1887. aug. 26.

A magy. kir. méntelep parancsnokságától.

Olcsó hus!

Tegnaptól kezdve színház- utcza (áruház alatti) mészár- szekemben egy kilogr. **jól mért**, mindenkor friss mar- hahus csak **28 kr**, disznó- hus csak **40 kr**.

Szíves tömeges vásárlást kér
Buretta István,
mészáros.

En, Csillag Anna

185 ctm. hosszú őriási Loreley-ha- jammal, melyet az általam fölaltat kenőcs 14 havi használata után nyertem, bizonyítom, hogy e szer megakadályozza a hajkihullást, elő- segíti a hajnövést és erősíti a haj- bőrt, — uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja a korai őszüléstől a legmagasabb ko- rig. — Egy köcsög ára 50 kr, 1 frt, 2 frt. Postával küldés napon- ként a pénz előleges beküldése v. posta-utánvételt mellett az egész világra.

CSILLAG és TÁRSA

(278) **Budapest,** 8—20
király-utca 26. szám alatt.

Weisz Ede Hungária szálló Gyulafehérvártt

ajánlja a t. fogyasztó közönségnek többféle finom asztali és pa- laczk borait. Fehér borok: 1866-beli ó-bor. 1876—1880-beli rózsamáli. 1886-beli rizlingi. 1886-beli vegyes cseleai. — Köny- nyű asztali borok. — Piros borok: 1885-beli carbanet. 1876- beli ménesi cabinet.

Tiszta, hamisítatlan és jó minőségért az eladó kezességet vállal. Egész pinczéje a napokban lett saját kérelmére hatósági közbejövettel szakbizottság által megvizsgálva, mely a borok természetes, hamisítatlan és kitűnő voltáról magának meggyőző- dést szerzett.

Nagyban és kicsinyben! Hectolitrenként és palaczkokban!

Árak és elküldési felvételek kívánatra postán is közöltetnek!

Karének-iskola.

Alulírott karénekiskolája f. hó 15-én, csütörtökön megnyi- lik s az énekórát hetenként kétszer: hétfőn s csütörtökön d. u. 5 órakor fognak tartatni. — Kellő hanganyaggal bíró leányok kiképeztetnek itt karénekesnőkké s a magántanításban soloénekes- nőkké is. Ugy egyházi, valamint világi ének is műveltetik itt s a résztvevőknek bő alkalom nyújtatik nyilvános fellépésekre.

A tandíj, a melyből a taneszközök fedeztetnek, az egész iskolaévre 5 frt, mely azonban legalább felényire előre fizetendő. Tehetséges és szorgalmat tanusító szegény leányok felmentethetők a tandíj fizetése alól.

Alulírt lakásán minden pénteken este 8—10 óráig házi zenekar (különbféle zeneváfajok összgyakorlata) is tartatik s szí- vesen lát mindenkit, ki vonó- vagy fuvóhangszert játszik.

Jaschik Gyula,
karnagy.

Iskola utca 85.

(368) 1—2